

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยศึกษาความเครียดในพ่อแม่ ของเด็กปัญญาอ่อนที่มีความรุนแรงของอาการต่างกัน โดยใช้แบบสอบถาม QRS - SF ทำการศึกษากับตัวแปร ระดับความรุนแรงของอาการเพศและอายุของเด็กปัญญาอ่อน กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อแม่ของเด็กปัญญาอ่อน โรงเรียนราชานุกูล โรงเรียนปัญญาุดีกร และสถาบันแสงสว่าง โดยนำแบบสอบถามที่ตอบครบทั้งพ่อและแม่ จำนวน 149 คู่ มาวิเคราะห์ ซึ่งสามารถอธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

ตารางที่ 4 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาของพ่อแม่

ตัวแปร	ระดับการศึกษา				
	ประถม	มัธยม	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
พ่อ	40	42	18	39	10
แม่	58	34	16	35	6

N = 149

ตารางที่ 5 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้สถานภาพการสมรส และลักษณะของครอบครัว

ตัวแปร	รายได้ของครอบครัว			สถานภาพการสมรส			ลักษณะของครอบครัว		
	1	2	3	คู่	หม้าย	หย่า	แยกชั่วคราว	ครอบครัวเดี่ยว	ครอบครัวขยาย
พ่อแม่	23	61	65	136	4	4	5	103	46

ค่าเฉลี่ยมัถนิยมเลขคณิตของรายได้ของครอบครัว = 15394.88 รายได้ของครอบครัวแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับสถานเศรษฐกิจและสังคม สูง = 25,000 ขึ้นไป
2. ระดับสถานทางเศรษฐกิจปานกลาง = 10,000 - 25,000 บาท
3. ระดับสถานทางเศรษฐกิจ ต่ำ = 1,000 - 9,999 บาท

ตารางที่ 6 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อน

ตัวแปร	อาชีพ					
	รับจ้าง	รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย	แม่บ้าน	ไม่ตอบ
(n=149) พ่อ	53	44	12	22	-	18
(n=149) แม่	28	32	12	30	47	-

จากตารางที่ 6 พบว่า แม่ของเด็กปัญญาอ่อนทำงานนอกบ้าน = 68.46 เปอร์เซ็นต์ และเป็นแม่บ้าน 31.54 เปอร์เซ็นต์

แบบสอบถาม QRS - SF จำนวน 65 ข้อ ประกอบไปด้วยแหล่งความเครียด 3 องค์ประกอบคือ ปัญหาของเด็ก ที่ทัศนคติต่อภาวะรับผิดชอบของพ่อแม่ และปัญหาของครอบครัว เมื่อนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์แยกคะแนน ตามแหล่งความเครียดสามารถอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงค่าความถี่ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด สูงสุด ของคะแนนความเครียดของพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อน จำแนกตามแหล่งความเครียด

แหล่งความเครียด	ช่วงคะแนน	ความถี่	ร้อยละ
ปัญหาข้อเด็ก (18ข้อ)			
ระดับความเครียดเบาบาง	1-12	110	73.8
ระดับความเครียดปานกลาง	13-23	39	26.2
ทัศนคติต่อภาวะรับผิดชอบ(29ข้อ)			
ระดับความเครียดเบาบาง	1-19	27	18.1
ระดับความเครียดปานกลาง	20-28	118	79.2
ระดับความเครียดรุนแรง	39-44	14	9.4
ปัญหาของครอบครัว(18 ข้อ)			
ระดับความเครียดเบาบาง	1-12	86	57.7
ระดับความเครียดปานกลาง	13-24	59	39.6
ระดับความเครียดสูง	25-34	4	2.7

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาคะแนนความเครียดของพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนพบว่าคะแนนที่ได้จากปัญหาของเด็กมีคะแนนสูงสุด 23 คะแนน ต่ำสุด 2 คะแนน คะแนนส่วนใหญ่อยู่ระหว่างช่วงคะแนน 1-12 คะแนนที่มีระดับความเครียดเบาบางเป็นจำนวน 110 คิดเป็น 73.8 เปอร์เซ็นต์ และอยู่ระหว่างช่วงคะแนน 13-23 คะแนนคิดเป็น 26.2 เปอร์เซ็นต์ คะแนนที่ได้จากทัศนคติต่อภาวะรับผิดชอบของพ่อแม่ คะแนนสูงสุด 44 คะแนน ต่ำสุด 12 คะแนน คะแนน

ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างช่วงคะแนน 20-38 คะแนนที่มีระดับความเครียดปานกลางจำนวน 118 คู่ คิดเป็น 79.2 เปอร์เซ็นต์อยู่ระหว่างช่วงคะแนน 1-19 คะแนนที่มีระดับความเครียดเบาบางจำนวน 27 คู่ คิดเป็น 18.1 เปอร์เซ็นต์อยู่ระหว่างช่วงคะแนน 39-44 คะแนนที่มีระดับความเครียดสูงจำนวน 14 คู่คิดเป็น 9.4 เปอร์เซ็นต์ คะแนนที่ได้จากปัญหาครอบครัว คะแนนสูงสุด 34 คะแนนต่ำสุด 2 คะแนน คะแนนส่วนใหญ่อยู่ระหว่างช่วงคะแนน 1-12 คะแนนที่มีระดับความเครียดเบาบางจำนวน 86 คู่ คิดเป็น 57.7 เปอร์เซ็นต์ อยู่ระหว่างช่วงคะแนน 13-24 คะแนนที่มีระดับความเครียดปานกลางจำนวน 59 คู่ คิดเป็น 39.6 เปอร์เซ็นต์อยู่ระหว่างช่วงคะแนน 25-34 คะแนนที่มีระดับความเครียดสูงจำนวน 4 คู่ คิดเป็น 2.7 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 8 มีชดิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด สูงสุด และช่วงความเชื่อมั่น 95% ของคะแนนความเครียดของพ่อแม่เด็กปัญญาอ่อน จำแนกตามระดับความรุนแรงของอาการ

คะแนนความเครียดของพ่อแม่					
ระดับความรุนแรง	$\bar{X}$	S.D	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	ช่วงความเชื่อมั่น 95%
(n=55) เบาบาง (IQ = 50-75)	39.56	12.53	16.00	72.00	36.18-42.95
(n=84) ปานกลาง (IQ = 30-50)	46.19	13.02	21.00	83.00	43.37-49.02
(n=10) รุนแรง (IQ < 30)	49.10	19.58	20.00	78.00	35.09-63.11
(n=149) รวม	43.94	13.69	16.00	83.00	41.72-46.16

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนความเครียดของพ่อแม่เด็กปัญญาอ่อนจำแนกตามระดับความรุนแรงของอาการ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1745.08	2	872.50	4.9*
ภายในกลุ่ม	25995.38	146	178.05	
ทั้งหมด	27740.46	148		

* $P < .01$

หมายเหตุ ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเครียดของพ่อและแม่เด็กปัญญาอ่อนต่างระดับความรุนแรงเปรียบเทียบมีลักษณะเป็นเอกพันธ์ โดยมีค่า Bartlett-Box $F = 1.95$ $P > .05$

จากตารางที่ 8 และ 9 เมื่อพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวจะเห็นได้ว่า คะแนนความเครียดของพ่อและแม่เด็กปัญญาอ่อนที่ต่างระดับความรุนแรง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

เมื่อพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความเครียดของพ่อและแม่เด็กปัญญาอ่อนที่ต่างระดับความรุนแรง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัย จึงทำการทดสอบภายหลังด้วยวิธีของ Dunn ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความเครียดของพ่อแม่เด็กปัญญาอ่อน ด้วยวิธีของ Dunn จำแนกตามความรุนแรงของอาการ

ระดับความรุนแรง	เบาบาง	ปานกลาง	รุนแรง
	$\bar{X} = 39.56$	$\bar{X} = 46.19$	$\bar{X} = 49.1$
ระดับเบาบาง	/		-9.54
ระดับปานกลาง			-2.91
ระดับรุนแรง			1.3

หมายเหตุ ค่าที่อยู่เหนือเส้นทะแยงมุมคือ ความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าที่อยู่ใต้เส้นทะแยงมุม คือ ค่าที่ของ Dunn คำนวณ

$$\text{ค่าที่วิกฤตของ Dunn} = 5.88$$

$$*P < .01$$

$$N = 149$$

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ความแตกต่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความเครียดของพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนต่างระดับความรุนแรงของอาการพบว่าพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนระดับรุนแรง มีระดับความเครียดสูงกว่า พ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนระดับเบาบาง อย่างมีนัยสำคัญ ($P < .01$) ส่วนพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนระดับรุนแรงกับระดับปานกลาง และพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนระดับปานกลางกับระดับเบาบางมีระดับความเครียด ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 11 มีชดิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนต่ำสุด สูงสุด และช่วงความเชื่อมั่น 95% ของคะแนนความเครียดของพ่อแม่เด็กปัญญาอ่อน จำแนกตามเพศของเด็ก

เพศ	คะแนนความเครียดของพ่อแม่				
	$\bar{X}$	S.D	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	ช่วงความเชื่อมั่น 95%
(n=85) ชาย	44.91	14.15	16.00	83.00	41.85 - 47.96
(n=64) หญิง	42.67	13.05	20.00	75.00	39.39 - 45.92
(n=149) ชายและหญิง	43.94	13.69	16.00	83.00	41.72 - 46.16

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง ค่ามีชดิมเลขคณิตของคะแนนความเครียดของพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อน จำแนกตามเพศของเด็ก

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t
n=85 ชาย	44.91	14.15	1.14
หญิง	42.67	13.05	

จากตารางที่ 12 ผลการทดสอบค่าทีพบว่า คะแนนความเครียดของพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อน เพศชายและเพศหญิง ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($P < .05$)

ตารางที่ 13 มีชดิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด สูงสุด และช่วงความเชื่อมั่น 95% ของคะแนนความเครียดของพ่อแม่เด็กปัญญาอ่อน จำแนกตามระดับอายุของเด็ก

อายุ	คะแนนความเครียดของพ่อและแม่				
	$\bar{X}$	S.D	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	ช่วงความเชื่อมั่น 95%
(n=30) 2-5 ปี (วัยเด็กตอนต้น)	49.5	13.10	22.00	75.00	44.61-54.39
(n=61) 5-13 ปี (วัยเด็กตอนกลาง)	44.16	13.49	20.00	78.00	40.71-47.62
(n=16) 13-15 ปี (วัยรุ่นตอนต้น)	45.00	9.65	29.00	66.00	39.86-50.14
(n=30) 15-18 ปี (วัยรุ่นตอนกลาง)	40.17	13.95	16.00	83.00	34.96-45.37
(n=12) 18-21 ปี (วัยรุ่นตอนปลาย)	36.92	16.07	19.00	72.00	26.71-47.13
(n=149) 2-21 ปี	43.94	13.69	16.00	83.00	41.72-46.16

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนความเครียดของพ่อแม่เด็กปัญญาอ่อน จำแนกตามอายุของเด็ก

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1967.51	4	491.88	2.75*
ภายในกลุ่ม	25772.94	144	178.98	
ทั้งหมด	27740.46	148		

$P^* < .05$

หมายเหตุ ค่าความแปรปรวนของคะแนนความเครียดของพ่อแม่เด็กปัญญาอ่อนในเด็กต่างเพศ เปรียบเทียบมีลักษณะเป็นเอกพันธ์ โดยมีค่า Bartlett-Box $F=.876, P>.05$

จากตารางที่ 12 และ 13 เมื่อพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จะเห็นได้ว่าคะแนนความเครียดของพ่อแม่ของเด็กปัญญาอ่อนต่างระดับอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<.05$)

เมื่อพบค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความเครียดของพ่อแม่เด็กปัญญาอ่อนต่างเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบภายหลัง ด้วยวิธีของ Dunn ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยัมเลขคณิตของคะแนนความเครียดของพ่อแม่เด็กปัญญาอ่อนด้วยวิธีของ Dunn จำแนกตามระดับอายุของเด็ก

ระดับอายุ	G_1	G_2	G_3	G_4	G_5
	$\bar{X}=49.5$	$\bar{X}=46.16$	$\bar{X}=45.0$	$\bar{X}=40.17$	$\bar{X}=36.92$
G_1		5.34	4.5	9.33	12.58
G_2	1.12		- 0.84	3.99	7.24
G_3	1.09	0.31		4.83	8.08
G_4	2.70*	1.34	1.16		3.25
G_5	2.75*	1.42	1.78*	0.71	

G_1 = วัยเด็กตอนต้น (2-5 ปี)

G_2 = วัยเด็กตอนกลาง-ปลาย (5⁺-13 ปี)

G_3 = วัยรุ่นตอนต้น (13⁺-15 ปี)

G_4 = วัยรุ่นตอนกลาง (15⁺-18 ปี)

G_5 = วัยรุ่นตอนปลาย (18⁺-21 ปี)

หมายเหตุ ค่าที่อยู่เหนือเส้นทแยงมุม คือ ความแตกต่างของค่ามัธยัมเลขคณิต และค่าที่อยู่ใต้เส้นทแยงมุมคือ ค่าที่คำนวณของ Dunn

ค่าเซฟเววิกฤติ = 1.61

*P < .05

N = 149

จากตารางที่ 15 เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ความแตกต่างค่ามัธยัมเลขคณิตของคะแนนความเครียดของพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนต่างระดับอายุ พบว่าพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนวัยเด็กตอนต้นมีระดับความเครียดสูงกว่า พ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนวัยรุ่นตอนกลางและวัยรุ่นตอนปลาย และพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนวัยรุ่นตอนต้น มีระดับความเครียดสูงกว่าพ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนวัยรุ่นตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P < .05) พ่อแม่ที่มีลูกปัญญาอ่อนวัยเด็กตอนกลาง-ปลาย วัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลาง มีระดับความเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ